

Časopis s podobami za slovensko mladino.

S prilogo: „Angeljček“

Štev. 7.

V Ljubljani, 1. julija 1897.

Leto XXVII.

Jutro.

Solncece zlato nad gore
Zélene vstalo je,
Biserne žarke na zemljo
Spečo poslalo je.

Prvi žarek poslalo
V rosne je trávce —
K nebu povzdignile cvetke
Bujne so glávce.

Drugi žarek poslalo
V gnezdeca skrivna je —
V tihi se gozd oglasila
Pesnica divna je.

Tretji žarek se Tončka
Dramit napotil je,
Švignil na posteljo mehko, —
Ali se zmotil je.

Kdaj že óvčice bele
V loko na pašo je gnal!
Tam si že vriska in piska,
Tam bi ga, žarek, iskal!

Smiljan Smiljanič.

Iz koč v palačo.

(Povest. — Spisal St. pl. Orlovič.)

Drugi del.

I.

inilo je petnajst let. Po onem usodepolnem uporu Bergerjevih delavcev se je odpovedal Kreslin svoji nadzorniški službi in se nastanil zopet kakor preprost čevljar v mestu; on z delom, a Pavel s poučevanjem sta zaslužila toliko, da jim ni bilo treba trpeti pomanjkanja. Ko je Pavel končal pravniške študije in napravil vse izpite z najboljšim uspehom, vstopil je v službo ljudomilega odvetnika dr. Blažiča, ki je skoro nato umrl. Odvetništvo je prevzel takoj Pavel, kajti Blažičev sin, Pavlov prijatelj, se je posvetil zdravilstvu. Ime mladega odvetnika dr. Pavla Kreslina je hipoma zaslovelo po deželi, bogato in revno je hitelo k njemu, da jim izposluje pravico, posebno zatirani delavci so se zatekali k njemu, ubogi trpini, ki so mu bili vedno tako na srcu. Vsa delavska društva so ga hotela imeti za svojega predsednika, ali vsaj za glavnega zaščitnika, delavci so ga poslali v mestni svet in v deželni zbor, kjer se je uspešno potegoval za njih pravice in koristi. Le njegovi prepričevalni zgovornosti in neumorni delavnosti so se imeli delavci zahvaliti, da jim je dalo mesto sezidati tako zvane »delavske hiše«, kjer je dobila vsaka delavska družina po nizki ceni zračno, zdravo in svetlo stanovanje; on si je prizadel največ, da so prodajali trgovci, kjer so kupovali delavci, po nizki ceni naravno, sveže in zdravo blago, posebno, kar se tiče jestvin; le vsled prizadevanja dr. Pavla Kreslina so se osnovala posebna delavska društva, katera naj bi skrbela za stare, onemogle delavce in za delavce brez dela; dr. Pavel Kreslin je skrbel, da je imelo delavsko ljudstvo vsako nedeljo pošteno veselico, kjer se je vsakdo kar najboljše zabaval za majhno vsoto. Bog je blagoslovil njegovo delovanje, da si je skoro pridobil malo imetje, postarnega očeta je pregovoril, da je opustil svojo obrt in se preselil z materjo k njemu; on sam je gospodaril spodaj v pisarnicah, oče in mati pa zgoraj v stanovanju.

Mračilo se je že, lep poletni večer je že izdavnica izvabil pisarje in kopicijente iz pisarnic, a dr. Pavel Kreslin je še vedno sedel za pisalno mizo in prebiral kupe raznih pisem ob svetilki z zelenim zastorom. Sedaj je urno vstal in koračil nemirno po sobi, sedaj zopet sedel in naslonil glavo ob dlan ter zapisal par vrstic na belo polo: vse obnašanje je kazalo, da ima važen opravek.

»Izgubljen je, izgubljen«, zamomljaj je in zopet koračil po sobi, »nikakih dokazov ni za njegovo nedolžnost. — — — In jutri ga bom zadnjič zagovarjal pred sodniki, — a kako brez dokazov? — — — O Bog, ti veš za njegovo nedolžnost, kakor sem o njej prepričan jaz, usmili se ga, pomози mi pri zagovoru, da dokažem njegovo nedolžnost!«

Grof Edling je sedel že tri leta v preiskovalnem zaporu, obdolžili so ga, da je umoril pred sedmimi leti svojo bogato teto. Takoj po umoru ni

nikdo vedel za morilca, govorilo se je le o slabem gospodarskem stanju grofa Edlinga in o milijonih njegove tete, katera je prebivala na njegovi grajščini; njega ni sumnil nikdo, posebno, ker je razpisal bogato nagrado onemu, ki bi ovadil morilca. A štiri leta po umoru je naznanil njegov bratranec, zapravljivec in potepuh prve vrste, pristojnemu sodišču, da vé za morilca svoje rajne tete, da ga pa ni hotel zaradi ozkih rodbinskih razmer prej ovaditi, da mu vest ni dala tako dolgo miru, dokler ga ni naposled izročil kaznujoči pravici. Izjavil je to-le: »Vračal sem se jesenskega večera z lova z gozdarjem svojega bratranca, grofa Edlinga, pri katerem sem takrat prebival za nekoliko časa. Prišla sva v park ob grajščini, kar sva začula korake po peščeni stezi. Obstaneva in prisluškujeva, kajti slišal se je tudi pogovor dveh oseb. Stala sva skrita za grmovjem in opazovala, kajti polni ščip je baš razlil vso svojo svetlobo na pozna izprehajalca, na mojega bratranca in njegovo teto. Govorila sta šepetajoče, tako da nisva z gozdarjem ničesar umela. Kar se je zabliskal v roki mojega bratranca velik nož in teta se je zgrudila mrtva in krvava na tla. Morilec je nato plašno pobegnil. Prisilil sem gozdarja, da mi je obljubil, da nikomur ne črhne o stvari. Molčala sva oba, posebno jaz, ki sem se bal sramote v svoji plemeniti rodbini. Štiri dolga leta sem dušil v sebi opominjajoči glas vesti, naj ovadim morilca; ne po noči, ne po dnevu nisem imel pokoja pred njim. — — — Jaz in gozdar nastopiva kot prič, ako naju pokliče visoko sodišče.«

Grofa Edlinga so takoj zaprli, dasi niso nič kaj verjeli njegovemu razuzdanemu bratrancu in njega pomagaču, Edlingovemu gozdarju, ki so ga vsi poznali kot strastnega in nepoboljšljivega pijanca. Preiskave so se začele, najbolj učene odvetnike je najela nesrečna soproga svojemu možu za zagovornike; preiskave so se vlekli na dolgo brez pravega uspeha. Naposled je izročila grofinja vso stvar mlademu dr. Kreslinu, ki je baš takrat zaslovel po svoji učenosti in zgovernosti, a tudi on ni mogel stvari do konca, — ker je nedostajalo dokazov; vse je pričalo proti obtožencu. In danes je sestavljal mladi odvetnik gradivo svojemu zadnjemu zagovoru, bil je silno razburjen.

»Po svoji moči ne morem opraviti ničesar«, momljal je dr. Kreslin obupno, »nesrečnika obsodijo na smrt, jaz ga ne morem rešiti. — — — O Bog, pomagaj mi!« Po teh besedah je upihnil luč, zaklenivši vrata pisarnice je zamišljeno odkorakal po stopnjicah v prvo nadstropje, v svoje stanovanje. Naproti mu je baš prišla mati iz kuhinje, prepasana z belim predpasnikom, nesoč v roki krožnik z ocvrtimi kosi piščetine in skledico zelenjave.

»Dober večer, Pavel,« pozdravi ga mati z nasmehom, »danes sem ti pa kupila nekaj posebnega za večerjo. Ugani! — Juha je že na mizi, z očetom te že dolgo pričakujeva.« Vstopita v jedilnico in sedeta za mizo k očetu.

»Kupila sem ti svežih ostrig, ki jih tako rad ješ,« začne mati po molitvi, »in steklenico finega vina; nocoj se moraš posebno okrepčati, jutri te čaka velika naloga.«

»Zakaj si danes tako molčeč, Pavel?« vpraša oče, »ali ti ne gre grof Edling iz glave? Ko bi vedel, kako se celo mesto zanima za jutrišnji dan, vse govori le o nesrečnem grofu in o tebi. Ko sem se šetal popoldan po

drevoredu, slišal sem le tvoje in Edlingovo ime. — Pavel, daj, potrudi se, ako rešiš grofa, — kaka čast bo to za nas!»

»Kaj samo čast,« pristavi mati, »tudi več ljudij bo prihajalo in ž njimi več zaslužka!«

Pavel se bridko nasmehlja in odgovori:

»Oba imata prav, a meni ni toliko do časti in zaslužka, kolikor za grofovo nedolžnost. Grof je pošten in nedolžen človek, o tem sem prepričan, a kaj, ko ne morem prepričati tudi sodnikov! Jako se mi smili njegova gospa in otroci, — kaka je že revica od same žalosti in joka! Gozdar in grofov bratranec, to sta dva največja lopova; zapravljivega bratranca peče le to, da je dobil vse tetino imetje le Edling, podkupil je gozdarja, da priča ž njim proti obtožencu. Tem pôtem misli priti najprej zopet do denarja, katerega mu vedno primanjkuje. To je moje mnenje, in bržkone istinito.« Ves pogovor se je sukal le o jutrišnji obravnavi. Pavel je odprl baš zadnjo ostrigo in jo porosil z limoninim sokom, ko se je ustavil pred hišo voz.

»Bog vé, kdo prihaja tako pozno?« izpregovori mati in pohiti iz sobe; skoro se vrne na pol začudena, na pol prestrašena:

»Grofinja je.« Pavel naglo vstane in hiti prihajajoči naproti, odvede jo v vzprejemnico. Po običajnem pozdravu in oproščenju nadaljuje grofinja: »Gospod doktor, ali je kaj upanja? Oh, usmilite se mene in mojih otrok, rešite mi soproga! Tukaj vam prinašam skrinjico s pismi in z dnevnikom svojega moža iz istega leta, ko se je izvršil usodepolni umor. Morda porabite kaj iz vsega v zagovoru; vse skupaj sem našla stoprav danes v neki stari omari. Prosim, preglejte vse, morda najdete vendar dokazov za njegovo nedolžnost. — — — Moj Bog, moj Bog, — moj mož, moj mož!« Grofinjo polijó solze, dr. Kreslinu se globoko zasmili nesrečna žena, prime jo za roko:

»Milostiva, upajmo, da nas Bog ne zapusti. Vaš soprog je nedolžen, verjemite mi. — — — Milostiva gospa grofinja, jutri se pokaže njegova nedolžnost!« Ona ga hvaležno pogleda in vstane, otirajoč si solzne oči.

»Lahko noč, gospod doktor, oprostite, da sem vas nadlegovala, — — — lahko noč!« Stisnila je dr. Kreslinu roko in odhitela s slugo po stopnicah, a on je odprl takoj skrinjico in hlastno začel prebirati pisma. Vse je prebral, a našel ni niti najmanjšega, kar bi mu rabilo v zagovoru; same nevažne, osebne reči so bile napisane. Oče in mati sta že davno legla, a on je še vedno bedel ob skrinjici in po trikrat prebral isto pismo, tudi v dnevniku je čital same malenkostne in vsakdanje stvari. Edlingova teta je bila umorjena 28. septembra 18., za ta dan ni bilo v dnevniku nobene opazke, čudno, sicer je imel vsak dan svojo beležko. V duši mladega odvetnika je vstala grozna slutnja, začel je sam dvomiti o nedolžnosti svojega pribežnika.

»Za vse druge dneve je pisal, le 28. septembra nič. Kako si naj to pojasnim? In isti večer se je vršil umor? — — — Morda je res on sam umoril svojo teto in v razburjenosti ni utegnil pisati v dnevnik?« Skrinjico s pismi in dnevnikom vred je porinil na stran in se prijel obupno za glavo,

nemo je zrl predse in mislil, težko mislil. Kakor da ne bi verjel, prijel je še jedenkrat dnevnik v roke in dolgo gledal na 28. september, stopil je s knjigo v roki k oknu in zamišljeno gledal na ulico, ura je odbila baš polnoči.

»Kako lepa noč! Kako razliva ščip svojo bledo luč po visokih stenah, da se leskečejo okna. — Lepa mesečna noč! — Ali ni bila tudi takrat mesečina, kakor pravi Edlingov tožitelj?« Urno stopi dr. Kreslin od okna in privije zopet svetilko, s tresočo roko odpre zopet dnevnik, 28. september nima označene izpremembe meseca, pač pa 27. A kaj? Mlaj 27. septembra ob 11 uri 35 min. zvečer. Mlademu odvetniku se posveti v glavi, veselo vsklikne:

»Obtožba pravi, da je bila mesečina isti večer, ko je umoril grof Edling svojo teto, a tu vidim črno na belem, da je bil istega tedna mlaj in ne polna luna, torej da ni bilo nikake mesečine!«

Iz nekdanjih dnij.

(Spisal J. O.)

5. Moj prijatelj Tonček.

I.

Prišla je vendar ona nedelja, ko so nam gospod oznanili z lece, da se zaključi prihodnji torek šola. Koliko veselje mej otroci! Zlasti veseli so pričakovali tistega dneva oni, ki so to leto zadnjič trgali hlače ob šolske klopi. Mej temi je bil tudi sosedov Tonček, s katerim sem največ občeval v prvih letih. Skupaj sva hodila v šolo, skupaj se igrala, sploh nisva mogla biti drug brez drugega.

Tisti torek torej sva tudi skupaj korakala proti šolskemu poslopju. Oba sva bila praznje oblečena. No, saj je ta dan za učence res nekak praznik.

»Lahko si vesel«, začnem, »ko ne boš več hodil v šolo; a jaz bom moral še celo leto.«

»Saj rad hodiš, — ali ne?«

»Dosedaj sem rad, ko sva hodila skupaj, a zanaprej bom sam!«

»E, boš pa po šoli k meni prihajal tja na Ravne in v Pasjo reber, bova skupaj pasla jančke.«

»Kaj praviš — jančke? Saj jih nimate pri vas!«

»Nimamo jih ne, saj tudi ovac nimamo. A poslušaj, kaj so mi pravili oče sinoči. Rekli so, da so se zmenili z županom, da bom jaz zanaprej pasel vaške jančke, ko ne bom hodil več v šolo. Ovčar ima preveč sitnosti ž njimi. Vidiš, za malega ovčarja bom. Oni bo pasel samo ovce, jaz pa jančke. Oh jančke, tiste lepe, majhne!«

Od veselja kar poskoči, prime me za roko in reče:

»Kaj ne, da me obiščeš večkrat na paši?«

»Prav rad, a kaj, ko bom moral še v šolo!«

»Saj je ne bo sedaj do sv. Mihela. Takrat nekako se šele začne.«

»O, potem pa bova lahko skupaj pasla.«

V tem pogovoru se približava šoli. Hrup skozi okna naji je na to opomnil. Šla sva noter. Na povelje gospoda učitelja gremo paroma v cerkev, jednako tudi po sveti maši nazaj v šolsko sobo. Tu smo bili nekateri pohvaljeni in dobili iz rok g. župnika mične knjižice. A mene ni vse skupaj tako zanimalo, kakor druga leta. Sosedov Tonček — mali ovčar — in jančki, to mi je vedno rojilo po glavi.

Ko pridem domov, spravim knjige v očetovo omaro, češ, tu čakajte sv. Mihela, ko se zopet prične šola. Tonček gre naravnost k županu, da zve natančneje, kako in kaj. Takoj drugi dan je pričel svojo službo. Obiskoval sem ga na paši skoro slednji dan. Mnogo veselja sva imela z jančki, a vse to je trajalo le nekaj tednov. Kdo bi si bil mislil! . . . .

II.

Bilo je na dan pred Marijo Snežnico. Zjutraj mi naročé oče, naj ne hodim na pašnik, ampak naj grem ž njimi v gozd napravljat palic za vitre. Nenavadno soparično je bilo oni dan. Solnce je pripekalo tako, kakor bi hotelo vse požgati. Najmanjša sapica ni popihala, da bi vsaj nekoliko ohladila vroče čelo, raz katero mi je neprenehoma tekel pot.

»Težko, da se danes kar tako prevleče«, rekó oče. »Ta soparica in pripekanje solnca ne pomenja dobrega.«

Niso se motili. Kmalu se začnó vzdigovati izza Nanosa oblaki. Čim dalje višje so se dvigali in čim dalje temnejši so postajali. Ni trajalo dolgo, da se je zaslišal iz daljave grom.

»Pojdi, Jakob,« rekó oče. »Do doma imava dobršen kos pota, a nevihta se vedno bliža. Pod Nanosom je že vse temno. To pada! In kako šumi! Gotovo gre toča. Ubogi ljudje!«

Takoj odrineva proti domu. Hodila sva hitro, no jaz sem moral celó teči, kajti moji koraki in očetovi, to ni, da bi se moglo primerjati. A kljubu temu, da sva jo ubirala, ujela je naji ploha. Vsa mokra komaj prisopihava do košate lipe ob poti.

»Ostaniva tukaj, dokler se kaj ne izpreleti. Bog se nas usmili! tako pada, kot bi šlo za stavo.«

To rekši naslonijo se oče na deblo, in jaz se stisnem k njim. Kar tresel sem se. Kaj ploha, ta naj bi že lila, a blisk in grom — to je bilo nekaj, česar sem se najbolj bal svoje dni. Nekaj časa tako ždiva, kar se hipoma zabliška — o Bog, kar vid mi je vzelo — in nato zagrmi, da se vse potrese.

»Sveto sladko Ime«, vzdihnejo oče in skočijo od debla. »Treščilo je, prav blizu je udarila strela. Na ono stran ob železnici je letela, prav dobro sem jo videl. Hitiva domov — kdo vé, kaj se je zgodilo.«

Takoj zapustiva zavetišče, slabo streho, kajti vkljub vejam in listju košate lipe sva bila mokra do niti. No, saj je tudi lilo, da se Bogu smili. K sreči se je kmalu preletelo. Ko sva dospela domov, začelo se je že svetiti na oni strani, kjer je bilo v začetku najhuje, od koder se je privalil pogubonosni oblak.

III.

Doma se takoj preoblečeva in sedeva k mizi, kjer je naji čakala slastna južina. A komaj se oče pokrižajo, da bi molili po svoji navadi naprej »Oče naš«, kar zaslišiva pri sosedu skozi okno grozen krik in jok.

Takoj skočimo vsi iz hiše k sosedu. Kak prizor tu! V veži drži vaški ovčar Tončka, malega ovčarja, ki je pasel jančke, — mrtvega. Mož povprašuje, kam naj ga položi, a oče in mati vsa prestrašena komaj ihtita in, kakor bi ne čula ničesar, povprašujeta zopet in zopet, kaj se je zgodilo.

»I, potolažite se, ljudje Božji. Bog je že tako hotel. Vse vam povem, kako je bilo.« To rekši udere po sili v sobo in položi dečka na posteljo.*

Vsi mu sledimo skozi vrata. Kmalu je bila soba natlačena, kajti ljudje so vedno prihajali, ko so čuli silno ihtenje.

Domači se ne dajo potolažiti.

»Bila je že božja volja«, začne ovčar. Nič ne pomaga, fant je mrtev. Pasel je svoje jančke na ‚Griču‘ prav tik železnice. Jaz sem bil pa s svojo drobnico na drugi strani, nekoliko višje, — na ‚Migovniku‘. Približala se je nevihta. »No,« sem si mislil — in menda Tonček tudi — »to bo kmalu minilo. Zlilo se bo jedenkrat prav dobro, pa bo.« Dežnike sva imela oba. Pustil sem torej živino na miru, kajti staje so daleč od ‚Migovnika‘, kakor veste, na dom pa ni bilo misliti. Kar se zabliska — o strah in groza! toliko da se nisem zvrnil po tleh — in poči! Sprva sem mislil, da je tresčilo v brzozavni drog. Takoj grem gledat. A ko pridem bliže, oh, kaj vidim! Ne daleč od brzozava je ležal Tonček in sedem jančkov na tleh. Takoj sem vedel, kaj se je zgodilo. Pograbim fanta in ga začnem tresti, da bi ga obudil. A bilo je vse zastoj. Zadenem ga na ramo in ga nesem domov. In sedaj leži tu, a le truplo njegovo. Duh njegov se že veseli mej angeljci. Saj je bil tudi deček pobožen in priden. Vsi smo ga radi imeli.«

»Da, res, vsi,« odvrnejo poslušalci. Domači in sorodniki pa vnovič zaženó jok. Nobeno oko ni sedaj ostalo suho.

»Saj pravim, ta železnica nam ni prinesla še nikoli nič dobrega. Da ni bilo onega ‚telegrafa‘, ne bi se bila zgodila taka nesreča«, pravi stari Mazgon.

»E, je že moralo tako biti. Kaj hočemo — tako mu je bilo usojeno!« modruje Lemovka.

»Nikakor, Bog ga je vzел k sebi in on že vé, kaj dela. Saj pravijo, da še las ne pade z glave brez njegove volje,« zavrne jo sosed.

Ko se poleže prvi hrup, gre nekaj možkih na pašnik gledat, čigavi jančki so pobiti, da jih odnesó domov. Tudi ovčar se vrne k drobnici.

Tončka preoblečejo in ga položé na mrtvaški oder. Kako lepo ga je bilo gledati! Usta je imel na smeh, v rokah je držal sveto razpelo in šopek cvetlic. Bil je kakor pravi angeljček. Od strele ni bil nič poškodovan, le na sencu je imel črno liso in lase nekoliko osmojene.

* * *

Drugi dan je bil pogreb. Bil je lep poletni dan, 5. avgusta, god Marije Snežnice. Ta dan obhaja Slavinska duhovnija velik praznik. Leta 1855. je

namreč razsajala tod huda kolera, in pobožni farani so se obrnili do Marije Device in se ji zaobljubili, da bodo praznovali ta dan z vso svečanostjo, če poneha kolera. To se je tudi zgodilo, in farani spolnujejo vestno vsako leto svojo obljubo.

Kaj ginljiv je bil sprevod. V lepo belo krsto, katero je bil sam župan naročil, položili so Tončka in jo obložili z venci. Pred krsto smo korakali učenci z gospodom učiteljem, za nami pa so peli gospod župnik žalostni »Miserere.« Zadej se je čulo tužno ihtenje starišev in sorodnikov. Občno žalost so povečali otožno doneči zvonovi. Ko prinesó mrliča iz cerkve in zagrmi črna prst na krsto, zaženó vsi glasen jok, da se razlega daleč na okoli.

Gospod župnik počakajo, da zasujejo mrliča, nato pomolijo nekoliko zanj in za vse na onem pokopališču pokopane. Potem se obrnejo proti starišem, sestram, bratom in nam rekoč:

»Potolazite se in ne plakajte. Gospodova pota so nerazumljiva. On je tako hotel. Bodite prepričani, da se veseli Tonček sedaj gori nad nami in da prosi ondi za nas. Jaz sem ga dobro poznal. — Umrl je kot pastirček in dal je kakor dobri pastir, naš Zveličar, življenje za svoje ovce — za svoje jančke. Pokopan je na današnji dan, na praznik Marijin, katero je v svojem življenju častil tako zaupno. — In vi, tovariši njegovi, posnemajte ga, bodite pridni in pobožni, da se združite ž njim kdaj v onem življenju.«

V saboto popoldne.

(Spisal F. Štrukelj.)

Vedno je imel Florijanov stric Martin rad otroke okrog sebe, samo jedenkrat v tednu je vse od sebe odgnal, to je bilo ob sabotah popoldne, kadar se je bril.

Pa so ga včasih nagajivci prosili, češ, saj bomo tiho, kakor bi bili mutasti, in mirni kakor svetniki na altarju, toda stric Martin ni pustil nobenega v svojo sobo. Iz izkušnje je vedel, kako težko se je obriti, če so v obližju otroci.

Ono leto je namreč Martina zob bolel, potem je pa otekel po desni strani lica, da je bilo joj. Seveda se tak ne smé briti, ker bi bil lahko otekline zamočil, potem bi mu pa ostala za vedno. Tri tedne se torej Martin ni obril. V tem času je pa brada že precej zrastla, in Florijanka je Martina že dražila, če mu hoče brado splesti.

»V saboto bom poskusil, nič ne bo treba spletati«, odrezal se je Martin ter se potipal po licih, ki so že skoró do cela splahnela.

Sabota je prišla. Ej, to so bile priprave, predno se je Martin »pomladil!« Jožek, Nežika in Nacek — vsi trije so imeli dovolj opraviti, da so mu nanesli vsega potrebnega. (Takrat so zadnjič videli, kako se Martin brije.)

Vrč vode, skledico kropa, milo, ogledalo, brisačo, potem dve stari knjigi za podlago — vse to je potreboval stric Martin, kadar se je bril. Ko je

naslonil ogledalo na vrč, da je prav kazalo njegovo lice, vzel je počasi britev s police, potegnil jo nekaterikrat po jermenu, nazadnje še dvakrat po roki ter jo položil pred ogledalo na knjigo. Potem je slekel telovnik.

Do tega časa so bili otroci še nekam mirni, a ko se je začel Martin z milom mazati po obrazu ter bil kmalu ves izpremenjen, začeli so se smejati. Martin pa se je držal resno ter dobrovoljno miril s polglasnim »pš, pšt«.

Martin vzame varno britev v roke, skloni se pred ogledalo, poprime z drugo roko podbradek ter nastavi.

»Jej, stric, to se boste urezali«, zbala se je Nežika, ki je ves čas zvesto gledala Martinovo početje.

»Pšt, pšt«, zaslišalo se je zopet in zapela je britev, Martinu pa je zmanjkalo pod nosom brk.

Jožek pristopi med tem k mizici in se začne z milom mazati po obrazu.

Martin ga po strani grdo pogleda ter sam pri sebi sklepa, da ga bo spodil, brž ko se obrije po desni strani, pa ta hip hoče nagajivi Nacek z milom pomazati Nežiko, ki se mu brzo umakne in zadene ob Martinovo koleno. Seveda se je potresel zato ves Martin z glavo vred in prav pošteno se je urezal.

»Saj pravim, no, in še rečem«, zagrmi sicer vedno dobrovoljni Martin, »pri tej priči iz sobe!«

Vrata odpre, prestrašeni otroci zbeže, Martin pa se zaklene, in dolgo ga ni bilo na izpregled. Moral je neki kri ustavljati, saj je znano, kako rada kri teče, če se človek z britvijo ureže. In od tiste ure se Martin vselej brije pri zaprtih vratih.

Z otroki je sicer dober, saj vé, kakšni so, samo gledati ga ne smejo, drugače kakor čez špranje pri vratih, ali skozi okno.

»Zakaj se pa ravno ob sabotah brijete, stric?« povprašala ga je nekoč Nežika.

»Zato, da se za nedeljo pripravim«, odgovori Martin. »Ob nedeljah si moramo olepšati dušo in telo. Dušo ozaljšamo z molitvijo, z miloščino — zato dajemo v cerkvi v pušico — in s tem, da prejemamo svete zakramente; telo pa polepšamo z boljšo obleko, potem bolj se umijemo, lase počešemo in obrijemo se, kar nas je bradastih. Tako sta duša in telo ob nedeljah lepša in to se spodobi na Gospodov dan.«

»Jaz se bom moral tudi kmalu obriti«, oglasi se Nacek. A vse se mu smeje, najbolj Nežika.

Martin pa pravi:

»Nekaj podobnega te bo letos doletelo, če se boš marljivo učil. Pri prvi sveti izpovedi boš tudi takorekoč porezal od sebe vse, kar je pognalo napačnega. Tako se boš ti obril, tako, ljubi moj, za britev pa, s katero se boš bril po bradi, še nič nikar ne skrbi.«

»O, saj ne bom!«

Spomini iz otročjih let.

(Piše Ludovik Črnej.)

11. Na paši.

Postal sem pastir prej nego šolar. Starejši brat je že bil velik in komaj je čakal, da se je rešil biča. Potisnil ga je torej nekega dné meni v roke, in hočeš, nočeš, moral sem ga vzeti. In s tem sem prevzel vse dolžnosti pravega pastirja. Da odkritosrčno povem, — vesel jih nisem bil. Pomislite: prej prost kakor ptiček v zraku skakal sem okoli matere, jedel

vsako četrť ure in se poigraval vmes; sedaj pa sem moral na pašo, in sicer celó sam. O, kako dolgočasno mi je bilo! Večjega dobrotnika si zato nisem mislil na svetu mimo Studenčnikovega Frančka, ki se mi je kaj rad pridružil. Bil je ubogega viničarja sin in je stanoval blizu našega pašnika. Temu sem dal vsigdar vso svojo južino — pošten kos kruha — da je le šel z menoj. No, večkrat je povžil kruh, potem pa mi pobegnil domov, češ, da ga kličejo. In ni ga bilo isti dan več.

Takrat smo imeli le jedno kravo, belko. Bila je že stara, a izvrstno živinče. Dasi mala, dajala je vendar toliko mleka, da ga je preostajalo vsej družini. Nas otroke je skoraj vse redila. Sedaj imajo poln hlev živine, mleka pa manj. — Naša belka je bila pridna, a muhasta tudi. Čudno rada je zahajala v škodo. In kako težavna je bila paša na našem »vrtu«! Bili sta dve njivi; ob parobkih in zarah pa sem pasel. Doma so mi naročali, da naj držim kravo za vrv; a tega nisem mogel izpolnjevati, ob najboljši volji ne. Zdelo se mi je grozno hudo, da bi moral biti h kravi pripet. Ovil sem torej navadno belki vrv okoli rogov in oba sva bila prosta in vesela: jaz, da sem se lahko igral, krava pa, da si je lahko poiskala kaj boljšega. Začela se je vedno pridno pasti; ko pa je zagledala, da ne pazim na njo, bila je takoj v žitu, ali pa v zelju. Zelje je posebno ljubila in prve vrste je iztrebila vsako leto. Ko sem jo napodil iz škode, mulila je zopet travo tako nedolžno, da bi si bil človek mislil, nikdar več ne bo šla v škodo. A komaj sem jo izpustil nekoliko izpred očij, že je bila zopet na njivi. Jaz pa sem se jezil nad živaljo. In kadar je začela bezljati! To bi bili morali videti, kako je šla ta starka! Po pol ure daleč sva letela, kar so naju noge nesle, kakor za stavo, prej nego sem jo mogel obrniti. Takrat sem se pač jokal na glas. Nekoč mi jo je hotel neki usmiljen popotnik ustaviti; a belka se je zaletela vanj, da se je siromak šele dolgo potem vzdignil iz prahú. Meni pa kaj takega ni storila nikdar. — Kadar sem pasel sam, pazil sem pridno na kravo; a kadar sva bila dva, takrat je bila bolj prosta.

Večjega veselja za pastirja ni mimo ognja. No, jeseni, ko je že bolj hladno in so kostanji zreli in pa krompir, ne rečem nič proti tej zabavi, če se ne dela škoda; a jaz sem si kuril tudi po leti, v najhujši vročini, ko mi je itak pot curljal po licu. Še danes se čudim tej neumnosti. — S tovarišem sva si torej navadno kurila. Jeden je iskal ob potoku suhljadi, drugi je polagal na ogenj, vračal pa ni nobeden. Tako se je prigodilo, da sva zgubila nekoč kravo. Iskala sva jo in iskala, a vse zastonj. Zdajci prikríči iz sosednega vinograda človek, držeč belko za rog. Kako sva jo s tovarišem pobrisala! Ko pa sem videl, da ni mož le zavrnil krave, ampak da jo hoče odgnati, tekem sem za njim in ga prosil, naj mi jo za božjo voljo pusti. Okregal me je; a ko sem mu obljubil, da ne bo nikdar več naša krava v njegovem vinogradu, jo je izpustil. Od istega dné sem bolj pazil na belko.

Dopoldne sem raje pasel nego popoldne. A le vstati je bilo težko, grozno težko! — Belka se je zjutraj pridno pasla, ko je še niso nadlegovali razni krvoločni komarji. Hitro se je napasla. Včasih je bila napeta kakor boben. Tedaj sem vsigdar postal ž njo na dvorišču pred vratmi in klical tako dolgo

mater, da so prišli gledat. In dobro mi je délo, ko so me pohvalili. Prinesel sem jim tudi večkrat s seboj zlati grmiček ali »tavžentrožo« za zdravilo. — Na »vrtu« smo imeli lan. Mati so me večkrat vprašali, kako je že kaj velik; jaz pa sem vzel travo ter zmeril vsak dan tisto stebelce, ki se mi je zdelo najdaljše, da bi le mater razveselil. — No, kadar so opazili kaj nove škode, bil sem hudo grajan. Škode pa je bilo tistokrat največ, ko sva hodila s tovarišem na naš oreh sedet. Štal je ob meji našega »vrtu« in lahko se je prišlo nanj. Pa sva si napravila po vejah klopi in mize. — Nekega dné za kriči nekdo pod orehom: »Kdo je tu gori?« Moj tovariš se je tako vstrašil, da je cepnil s klopi na zemljo in si zvinil roko. Zakričal pa je bil orožnik, ki se je tiho priplazil k orehu, misleč vjeti kakega hudodelnika. — Od tega dné nisva bila več na drevesu.

Nedeljo popoldne je bilo veselo na paši. Tedaj so drdrale mimo po cesti raznovrstne kočije iz mesta. To je bilo za-me! Prišla pa sta navadno tudi oče in mati ter mi prinesla kako žemljico ali belega kruha. — Tudi takrat sem šel rad na pašo, ko sem pričakoval očeta iz mesta. Prazni niso prišli nikdar. — Ko mi je nekoč krava ušla in sem jo vjel, privezal sem ji glavo k nogi, kakor sem bil videl na nekem drugem pašniku. Prišli pa so mati, pogledali kravo in dejali: »Ali se ti nič ne smili žival? Glej, hudi obadi so jo pikali in — hoteč se jih rešiti, je pobegnila. Sedaj si jih pa še z glavo ne more odganjati. In kako jo noga boli!« — Hitro sem odvezal belki vrv in nisem je več spenjal. Nikoli pa mi ni bilo tako hudo, kakor takrat, ko je prišel tisti mož s črno kapo z rumenim trakom, ki davke tirja in kojega se tako bojé. Nekoč namreč niso bili o pravem času plačali dače, pa je prišel tudi k nam. Ker ni bilo denarja pri roki, zapisal je kravo. Takrat sem vso noč jokal in tulil, menéč, da nam jo odžene. A stariši so še o pravem času poravnali. Jaz pa sem potem mnogo rajši gonil belko na pašo.

V j u t r u.

(Ivan Dragomir.)

Mirna, tiha noč še objemlje pokojno zemljo. Nekaj ljubkih zvezd še brli tu in tam po temnosivem nebu. Polagoma tudi te zbledé z neba; le danica se še kaže v vsi svoji krasoti. Bleda luna še jedenkrat upre svoj oslabeledi svit v skromna znamenja na križišču potov; še jedenkrat čarobno zatrapeče njen svit na gladini vaškega ribnjaka — potem pa tudi ona zatone za smrekovimi gozdi.

Vlažen, jutranji vetrec potegne po zemlji, izredka popihava v lahnih valčkih. Z neba mežerá hladna rosica. Sliši se vzdržani, nejasni šepet noči, drevje slabo šumi, oblito je še s sencami; vse je še mirno in tiho, vse še sladko sniva . . .

Le gori na gričku se že giblje neka senca. Počasi se pomika proti cerkvi; kmalu zgine pod zvonikom. Gori v linah se počasi zamaje veliki

zvon. Pretresljivo, veličastno in mogočno zadoni prvi glasnik novega jutra z malega holma doli v mirno, tiho dolinico. Trepetajoč hitijo zvoki po opojnem zraku do slednjega kotička. Lahno pobožajo v uho trudnega kmetiča, ko še sladko spava. Nevšečno se zgane, vzdigne glavo, prekriža se in moli. Zvon pa brni še dalje . . .

Prvemu oznanjevalcu novovstajajočega jutra se kmalu pridruži še drugi. Na gredi v podstrešju samozavestno zapoje petelin. Njegove tovarisice zaspajo privzdignejo glave, pogledajo na okrog: še vse je temno; zato zopet stisnejo kljune v perje. Temu klicu se pridruži še drugi, tretji in četrti; kmalu si odpevajo iz vseh podstrešij tja v mirno, tiho noč . . .

Regajočim žabam doli v ribnjaku je ta klic na vso moč zopern. Druga za drugo poskačejo z brega v vodo, stisnejo se v kotičke in utihnejo.

Debeloglava sova gori v hosti tudi preneha s svojimi mrtvaškimi klici. Ker je že zaspana, zleze v svojo duplo, skrito v gabriji med dvema razpokanima skalama. Nevoljna si misli: dan ni za me, ta je za druge; svobodno vsak po svoje.

Rogači in drugi hrošči prenehajo s svojim brenčanjem. Božji volek se zboji hladne jutranje sapice, stisne se v luknjico, zadremlje in utihne s svojim čerí, čerí. Kosmati netopir popusti mušice, obesi se z nogami za tram v podstrešju, kjer prespi cel dan. Celó petelini po vasi za nekaj časa utihnejo: vse objame še jedenkrat jutranja tišina.

Ta čas se jame na vzhodu svetliti, zrak vedno bolj blede, sence se umikajo, predmeti so vidnejši, mrak se lovi le še okrog podstrešij; nebo postaja jasno in čisto. Zdani se.

Izza smrekovih gozdov tam na vzhodu pripluje zora, ona neutrudljiva predhodnica jutranjemu solncu. Ves vzhodni rob neba živo zarudi, zarja se vname in čisti, zlati trakovi šinejo po nebu. Kmalu se zopet razlijejo kakor nežna tančica visoko gori po nebu na vse strani.

Ognjena zarja nato vsprejme zlato solnce v svoje rujne dvore, ko ji pripluje nasproti. Nekam vođeno in motno je še to bagreno solnce. Videti je, kakor bi se ravnokar izkopalo v morju. S prvimi, zlatimi žarki poljubi solnce škrbaste čeri gorenjskih mogotcev. V zlatih, živo bliščečih barvah čarobno zažaré tedaj s snegom in ledom pokriti vrhovi gorskih velikanov. Nato izlije solnce svoje žarke na bele cerkvice po gorah. Zlati križi vrhu zvonikov ljubko zablíšé v solnčnem svitu. Kmalu se solnce toliko pomakne izza hribov, da izlije svoj svit po vsi naravi.

S svitom pa dihne solnce v naravo tudi novo, sveže življenje. Po rosní travi zablíšči tedaj nepregledno morje lesketajočih se biserov. Vzbudivše se cvetke odprejo svoje male čašice, obrnejo jih proti ljubemu solnčku, da jim pošlje gorak žarek k novemu življenju.

Do sedaj so mali ptički čepeli poskriti v grmičju. Gugali so se na tankih vejicah in dremali. Tu pa posije solnčni žarek marsikomu ravno v malo očesce. Nevšečno se zgane, čivkne nekaterikrat in nevedé zdrkne z vejice. Prej ali slej prisili želodec vse zaspančke, da odrčijo iz grmičja in si poiščejo hrane.

S smrekovih vršičkov ob pobožju hriba se vzdignejo zaspane vrane. Nekaj časa se divje kričeč pojajo sem in tja, potem pa se usujejo naravnost na žitno polje.

Pri vrhu rebri se vzdigne iz biserne trave polnodoneči slavec. Z lju-beznivimi, srceтопеčimi melodijami žgolí jutrnjico svojemu vsegamogočnemu Stvarniku.

Poglejmo še domov! Za vrati je slišati zaspane glasove, po veži odme-vajo koraki, vrata ječeé zaškripljejo in na pragu se prikaže hišni gospodar. Najprej se ozre na nebo: vreme kaže dobro. Nato krene proti hlevu, od koder ga že pozdravlja mukanje živine. Ko vstopi, uprejo se vseh oči v njega, krave zamukajo, konji zarezgečejo, žebiček ga celó povoha izza ograje. Gospodar si ne more kaj, da ga ne bi pobožal tega ljubljenca svojega. Nato vzbudi pastirja, da nakrmi živino.

Zunaj pred vrati ga še Rjavec zaspano pogleda iz svoje utice. Počasi se prikobaca iz nje, stegne se prav leno pred gospodarjem, skoči proti njemu in ta ga zadovoljen potaplja po glavi. Tako si voščita »dobro jutro« stara prijatelja.

Za gospodarjem se na pragu prikaže kmalu še hišna gospodinja. Iz pehara, katerega ima v roki, vrže na tla nekaj pestij zrnja za kuretino. »Graha, ciba, ná, ná! Čopka, pika, ní, ní!« kliče jih zaporedoma. Mogočni petelin prvi prikorači na čelu svoji družinici k skupnemu obedu na dvorišče. K njim prifrčijo z lipe še nenasitni vrabci. Tudi tem vrže gšpodinja nekaj zrn v stran. Še mačka žalostno primijavka od ogla sem, muza se okrog go-spodinje, prede in gode, dokler je ne spravi v kuhinjo, da tudi ona kaj dobi za zajtrk.

Da bi tudi za kosce prej pripravile kosilo, zasučejo se pridne dekle že prav zgodaj okrog ognjišč. Vsaka namreč hoče biti prva s kosilom pri koscih, a zadnja nobena. Kmalu se pokadi iz vseh dimnikov po vasi; ker ne pihlja nobena sapica, dvigne se iznad vaških hiš kadeči se dim kakor mogočno stebrovje visoko gori pod nebo. Toda jutranje solnce se z vso silo upre vanj, prežene ga in razkadi.

Kmalu nato se prične po vasi šele pravo življenje, vrvenje in drvenje na vse strani. Nekateri se pripravljajo, da pojdejo orat, drugi hitijo na polje, tretji v travnik in senožet, četrti zopet v gozd — in tako vse vkrižem, ta sem, drugi tja. Sedaj je še čas, dokler je še hladno; kadar pride poldnevna vročina, ne bo skoro moč delati.

Ko je že vse z doma, stopi mati še v stransko sobico, kjer spijo otroci. Temu in onemu rahlo položi roko na čelo — to neki najprej prebudi dušo — ter jih kliče: »Vstanite, otroci, vstanite, čas je! Solnce je že za moža visoko, in vi še spite, ali vas ni sram?« Otroci so naglo iz postelj, umijejo se, mati jim pomaga napraviti se, potem še skupno odmolijo jutranjo molitev in hajdi k zajtrku!

Ta čas se je solnce pomaknilo že visoko gori na nebo. Z doma je odšlo vse, kar je moglo; le stare ženice in otroci so ostali doma za varhe. Po polju in travnikih pa postane sčasoma vse živo: tu znašajo urna dekleta kopice,

tam ob poti kosci kosijo, gori v rebri stopa kmetič za plugom, drugi tik njega seje ozimino; doli v ravni na jedni njivi žanjejo, na drugi okopavajo, na tretji plevejo, in tako ti prav povsod, kamor se obrneš, mrgolijo pridni ljudje. — Mi pa, dragi čitatelji, želimo jim prav pristrčno, naj rosi blagodejni dežek božjega blagoslova na njih trudapolno delo!

Še ga ni.

„Se iz boja že prihaja
In na dom hiti,
Kje pa oče moj ostaja,
Da ga zdaj še ni?“

„Kmalu, kmalu, sinček mali,
Dojde oče tvoj,
Morda ž njim se vzradovali
Bomo še nocoj!“ —

In na griček hodi mati
S sinčkom na ogled,
Saj pač vé, da kmalu z brati
Vrne mož se bled.

Z griča slednji dan ozira
V širo se raván,
V daljo slednji dan upira
Svoj pogled — zaman.

Z zadnjim možem pa iz boja
Vest ji dojde ta:
On je legel v kraj pokoja
Strtega srcá . . .

Ni na griček več hodila
Mati tožnih lic,
Pač pa mnogo porosila
Je za njim solzic.

Sinček pa še vedno skakal
Je na griček sam,
Vedno še očeta čakal,
Čakal ga od — tam.

Dolgo v širo plan obračal
Rosne je oči,
Slednjič k materi se vračal
Z vzdihom — „še ga ni!“

Ciril Vuga.

Listje in cvetje.

Iz mojega spisovnika.

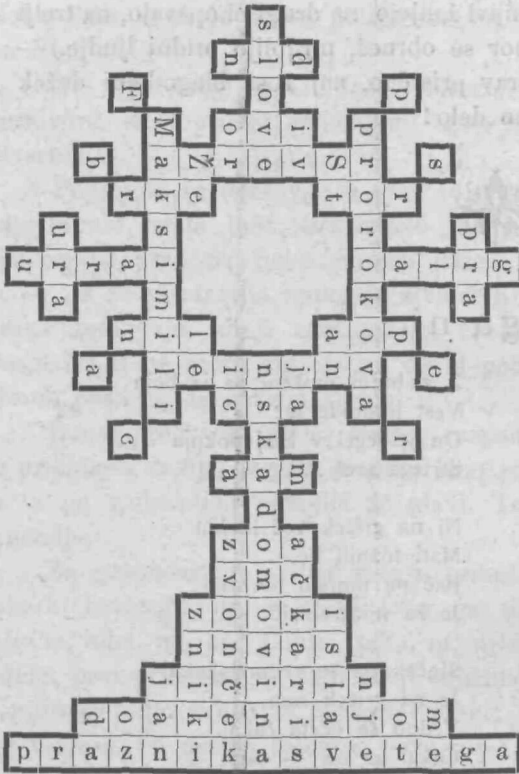
(Priobčil Ant. Maier.)

11. Sv. Alojzij

je bil rojen l. 1568. v Kastiljonu na Laškem. Bil je najstarejši sin kneza Ferdinanda Gonzage. Njegova mati, Marta, izredila ga je v božjem strahu. Njegova angeljska čistost, pridnost in pobožnost je spodbujala mlade in stare. Ko je odrasel, odpovedal se je pravici kastiljonske

grofije in stopil v jezuitovski red. Njegova gorečnost in sveta blagodušnost mu je pridobila tudi v samostanu ljubezen vseh tovarišev. Častili so ga kot zgled krščanske popolnosti. Leta 1591. se je vnela v Rimu huda kužna bolezen. Tudi Alojzij je oskrboval neko bolnico. V tem svetem opravilu pa je še on zbolel in umrl 21. dan rožnika l. 1591. Po pravici stavi cerkev svetega Alojzija mladini v zgled in pomeno. Njegova podoba se prav lepo podá vsaki šoli.

Rešitev naloge v 6. številki.

Zastavici.

I.

S K pričinja se beseda,
 Ki nam znači mesno jed;
 Vsak jo je rad, to se vé, da,
 K praznikom nam je v obéd.

Če namesto K postaviš
 Črko F v besede spoj,
 To orožje je, mi praviš,
 Ki je David rabil v boj.

Glas naj drugi izostane,
 Pa pové vam velik strah;
 Evi zmedel je možgane,
 Vsak beži pred njim ves plah.

Naj besedo še kdo pazen
 V zloga dva si razkroji,
 Zlogov prvi — neprijazen
 Ptičji glas mu zahršči.

Andrej Rapč.

II.

Tako jaz imam imé,
 Da reči pomeni dvé.
 Prva, kaj prijetna, je v jednini,
 Druga je v rodilniku v množini;

Prvo čisla ljubljena mladina,
 Druga ji je grenka korenina.
 Črki dve skup ponovi,
 Kdor me prav izgovori.
 V gozdu lovec me lovi.

(Odgonetka uganke in imena rešilceva v prih. listu.)

Odgonetka uganke v 6. številki:

Danica, Anica, Nica, da, dan.

Oboje so prav rešili: Faturjev Ivanek, učence na Rakeku; Modričan Zožja, učiteljica v Črnem vrhu; Punčuh Mirosлав, učenec v Spodnji Idriji; Matjaž Urška, Vabič Stefanija in Vabič Fani, učenke v Žalcu; Gruden Ivan, drugošolec v Ljubljani; Azman Ciril, Dolencec Matej, Urbas Ivan, Zorko Franjo, alejzniki v Ljubljani; Poldka Rottova, učenka v Stari cerkvi; Rant Matija, nadučitelj na Dobrovi; Pučnik Konrad, tretješolec v Kranju; Jelencec Mielka in Jožek v Božakovem; Caf Ivan, četrtošolec v Kranju; Erhovnic Alma in Selma, učenci na „Slogini“ soli v Gorici; Pirc Stana in Ciril v Ljubljani; Jelencec Celestin, prvošolec v Kranju; Bezeljak Ivan, prvošolec v Ljubljani; Mimi Rantova, poš. uprav. na Dobrovi; Zencovich Ema in Gorjak Alojzija, učenci IV. razreda v Ljutomeru; Skrinjar Mirosлав v Trstu; Rojnik Minka in Jožef, učenca II. razreda v Braslovčah; Salberger Adolf, prvošolec v Kranju; Korošja Pepika in Marija, Ostere Anka; Razlag Ivanka, Spindler Alojzija in Rožman Ivanka, deklice pri Sv. Križu blizu Ljutomera; Meglič Berta, učenka IV. razreda na Vrnskem; Kragl Viktor, dijak v Trzinu; Romih Božidar, učenec na Vidmu; Šlamberger Ivanka in Urška, učenci v Ljutomeru; Hartman Kristina in Robert, učenca v Vel. Laščah; Ferne Ant., Hribar Minka, Lebar Ivanka, učenci pri sv. Gotardu; Praprotnik Nežka, Vovšek Marička, Rössner Malka, Klančnik Micika, Čulk Lizika, Vrančič Ivanka, Piki Micika, Drobnec Micika, Čulk Anika in Šmajš Rozika, učenke II. razreda v Braslovčah; Šlamberger Anton in Kartin Herbert gimnazijca v Mariboru; Čencič Zmagoslav, drugošolec v Kranju; Pavlina Rusova, učit. kand. v Ljubljani; Klinar Amalija, učenka VIII. razreda na Vertači v Ljubljani; Breznik Filomena, učenka III. razr., Tomazi Anica in Skrbinek Roza, učenci IV. razreda v Rušah; Koderman Adolf, učen. v Frankolovem; Gartner Dragica in Klemence Micika, učenci III. razr. v Planini; Klemencič Jan. in Zupan Vilko, prvošol. v Kranju; Kosmač Leop., učenec V. razr. c. kr. šole v Idriji; Job Nežica in Koččina Dragotina, gojenki Lichtenthurnovega zavoda v Ljubljani.

Samo nalogo so prav rešili: Sajovic Gvidon, tretješolec v Kranju; Sinkovec Flor, učenec V. razr. c. kr. ljudske šole v Idriji; Slomensček Michael, učit. priprav. Koželj Mirko in Ivanka učenca pri sv. Gotardu; Grum Franc, gojenka Lichtenthur. zavoda v Ljubljani; Petrin Ana, učenka na Rečici; Turnšek Micika, Gros Antonija, učenci v Nazaretu.

Samo uganke so uganili: Hafner Miroslav, učenka V. razr. v Ljubljani; Sajovic Hani in Stanko v Kranju; Zupane Ernst, učenec IV. razr. na c. kr. vadišci; Katičar Leonora, Hedvika, Justina in Mimica, nadučit. hčerke, Sršen Francika, učen. II. razreda pri sv. Križu pri Kost.; Tajnik Anica in Mihec učenca v Družmirji pri Šoštanju; Gologranc Konrad; Grlic Gabrijel v Ljubljani; Albert Peter, Cotman Fr., Nemeč Zmagosl., Zupancič Josip, gimn. dijaki v Ljubljani; Breskvar Antonija, dij. gospod. v Ljubljani; Potočnik Jozefa in Savinšek Zožja, učenci v Novi Stifci pri Gornjem Gradu; Pornat Jožef in Tischler Rudolf, učenca III. razreda na Rečici; Jarc Minka, Ramsak Micika, Miklavžina Jozefka, Rojnik Terezija in Marija, Rodl Jozefka, Pristan Ivanka, Šketa Terezija, učenke II. razreda v Braslovčah; Kene Fr., Umek Jože, Sušič Fr., Hotko Alojzij, Pšeničnik Janez, učenci cesarjevič Rudolfove šole v Globokem; Lamprecht Fran v Celju; Trauner Milika in Vladko, učenca mestne šole v Nov. mestu; Trafenik Luka, naduč. pri sv. Florijanu.

„Vrtec“ izhaja 1. dne vsacega meseca in stoji s prilogo vred za vse leto 2 glđ. 60 kr., za pol leta 1 glđ. 30 kr. — Uredništvo in upravnništvo sv. Petra cesta št. 76, v Ljubljani.

Izdajatelj, založnik in urednik **Ant. Kržiš.** — Natisnila Katoliška Tiskarna v Ljubljani.